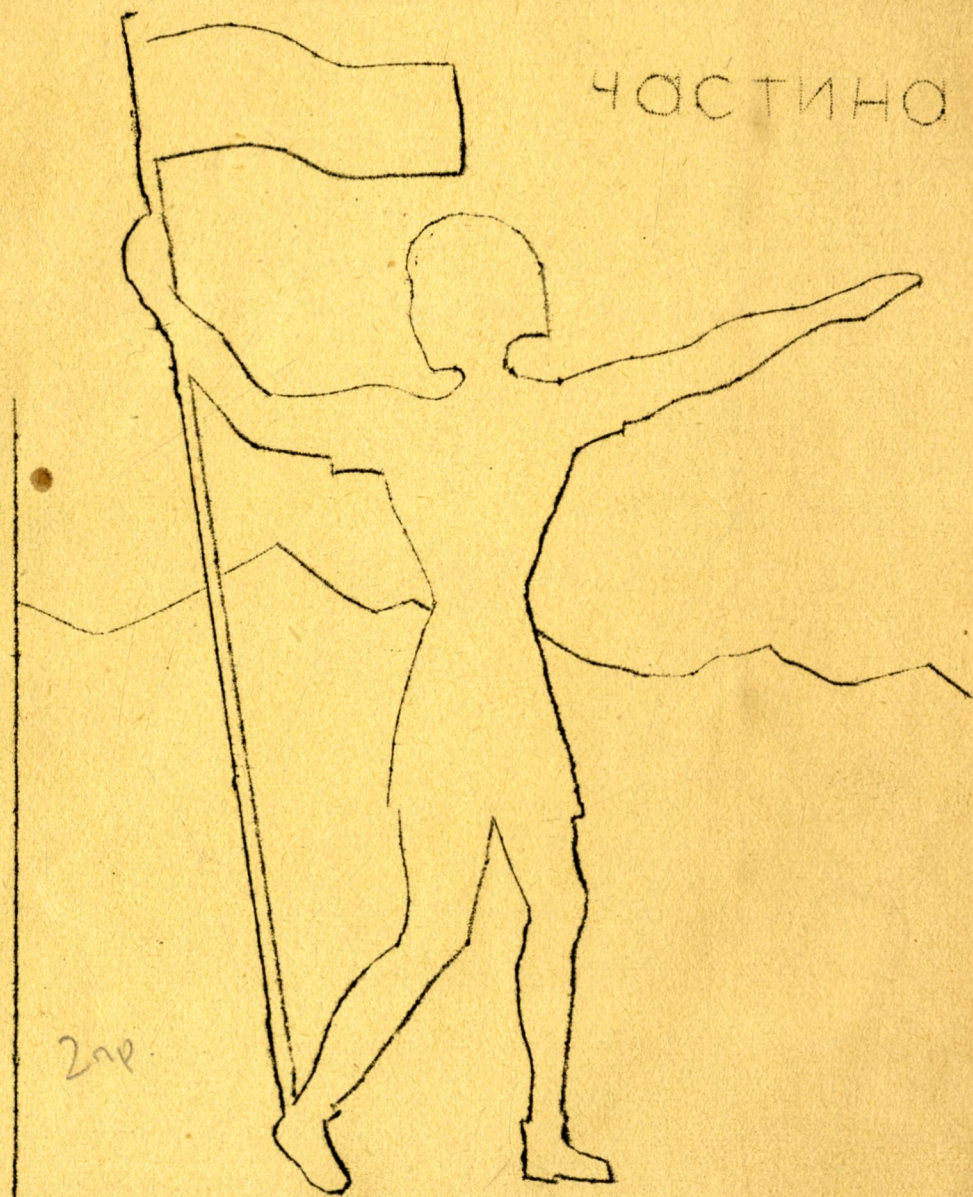

ГОТОВСЬ

ЧАСТИНО I

200

10
201
Леонід Вачинський.

"ГОТОВСЬ"

Новик і впорядчик.

/виховання й праці новиків/

Частина I.

124

Львівська державна
наукова бібліотека

№

6391

Слово від автора.

Написаний мною підручник для новиків під назвою "Готовсь", я опер на довголітньому досвіді в Українському Пластовому Уладі Новиків, задержуючи усе, що убачав доцільним і що без застережень прихильно затвердила ВНК.

Молодь усе те прийняла з захопленням і це не написаний тоді підручник для новиків - дістає право громадянства.

То війні змінилися обставини й умови праці з молоддю. Введено глибокі зміни й багато зі старого досвіду довелося опустити.

Прошу бути виrozumілим і не взяти це за наш недогляд чи свідоме опущення.

Докищо друкуємо загальні питання праці й виховання новиків, з вірою, що УНК доложить старань для упорядкування цілості.

Леонід Бачинський.

Наше завдання.

На вузькій смузі українських земель Генерал-Губернаторства є багато молоді, яка в більшості національно мало свідомою; з другої сторони мало людей, які хотіли б присвятити себе вихованню тої молоді, а ще менше українських книжок, які можна дати в руки молоді й провідника. Щоби прийти з поміччю написав я цю книжечку "Новик і впорядчик" призначену для впорядчиків новиків, що перебувають в таборах, або ведуть виховну працю в гуртках, протягом цілого року.

Не хотів я щоб читачі до такої відповідальної праці з молоддю користувались виключно поданими тут методами. Противно кожний мусить сам виробити собі свою власну методику й не вміти дійти до тої цілі, яку ставлять собі виховні методи.

Чимало людей бралось виховувати нашкоджених і гірко розчарувалися. Вони не розуміли психології новиків і приміняли методи для юнаків або старших і тому ясна не була їхня праця.

Не кожний зуміє зрозуміти молодь й не кожний знає, як підійти до неї, навіть тоді, як має спеціальну фахову освіту.

Знаємо професорів, які були зовсім злими виховниками, скорше ремісниками свого фаху. Поруч з тим стрічав я молодих людей, які недавно самі покинули шкільну лавку, звзирцево вели й успішно закінчили наложене на них виховне завдання.

сорія, а по частині й практика, каже, що старші люди лише змінили підійти до молоді й краще осягали успіхи. Але не все. Є між молодими вроджені виховники, що знаменито ведуть гуртки молоді й нажалі розвинулися вони зі своїм покликанням і пішли на адвокатуру, займаються торгівлею, або сидять у б'юрок. — Яка то страда для молоді.

Впорядчик

Виховання впорядчика — виховника є дуже великі й відповідальні. Він повинен діяти на своєму місці серйозно й не вважати це лише повинністю, чи певною роду переведенням часу, серед інших своїх занять, як літний відпочинок, якщо перебуває в таборі.

Виховник є творець і різьбар характерів. Багато уважали себе славними провідниками, але ніколи не були вони правдивими виховниками. Треба усією душею посвятитися цій відповідальній і тяжкій праці. Треба багато вчитися, працювати над собою, а головне своє життя любити. Праця з юнаками /14-18 літ/, або зі старшими багато легша й менш відповідальна.

З тої молоді, що є під керівництвом впорядчика за рік, два повстає кадр юнацтва з якого виховується будучі провідники цілої організації. Впорядчик є універсальний. Він повинен вміти знати себе до рівня молоді, знати її психологію, любити її, вміти бавитися, знати як доцільно відбувати прогульки, вести теоретично-показову науку, створити веселий, але карний настрій, бути добрим, але щоб усі радо виконували

Його доручення.

Впорядчик то є: мама, тато, приятель, учитель, брат, взір усього, що може бути найкращого в уяві відданої йому молоді.

Що відношенні до громадянських вправ впорядчик повинен бути без закиду. Це сам відноситься до його моральності, повечерності, характерності та волі, яка заперукує, що крім знання дітей буде впорядчик своїм особистим прикладом давати звід ідейного громадянина.

Урок, усіх виконання всецільно в руках впорядчика.

Не багато є їх ідеальними, але при добрій волі й праці над собою є достатньо такі, які можуть бути відповідними до виконання ролі впорядчика.

Впорядчик повинен знати все, що належить новиків, знати й про методику й старших, тоді, як провідники старших та наків не кепсько мусять знати все, що належить новиків. Дійсний виконувач молоді мусять знати всю свою методичну літературу й не студіювати новачківні твори чужих авторів з ділянкою виконання молоді й новиків, дорівнювання і т.д.

Кожне завдання вимагає програми праці і впорядчик повинен подумати до того взяти Умогли, напрямки своїх сходів, уміти вести розмови й підійти до праці з забавою.

Забави є гра для дитини. При забавах найкраще й найскорше пізнається характер молоді: хто злосний, егоїст, брехун і т.д. при грі. При грі забав уміло дібрані, половина виконання є вже опанована. Забави дають початок постійній праці, лише не треба молоді згромаджувати, остро приказувати, а противно

треба зробити так, щоб діти самі прийшли й зробили те о що нам ходило.

До того уживає впорядчик спеціальних метод. Середниками до того є також забава й праця. Раз пізнані жиби стараємося на- правити, але не шкільною методом: криком, наганом, виключенням з гуртка і т.д. То є методи, через які молодь тратить дові- ря до впорядчика й навіть уникає його.

Впорядчик уживає лагідних способів, не- помітно легкою увагою в часі забави й то не при усіх, а сам на сам. Крик і догана при всіх часто амбітнього юнака на все відштовхує від впорядчика.

До нагород і відзначень треба ставитися з резервом. Краще тих нагод оминути. Ду- же часто на нагородженого в гуртку криво дивляться, потім гусьяться єдність й за- гальний вислід гурткового виховання, - обнижується.

Впорядчик до всіх жалів, прикростей, які завдає його вихованок мусить відноситися з великою увагою, навіть тоді, коли це є безвартісна дрібниця.

Для новика загублення олівця, потатки, або зломання пера є важною подією, навіть трагедією і зле зробить впорядчик як ска- же: "Чого нудниш мене такими дурничками" - Є то внутрішня образа й нерозуміння моло- дої душі. Таким сказанням впорядчик за- троїв довіря до себе й дуже сумніваюся, щоб другий раз до нього з подібним звер- нувся той сам покривджений.

Дуже зле, як впорядчика бояться, або ува- жать його за такого, що й доносить "ко- мандантові".

Про обовязки впорядчика можна б було бага- то написати й ще більше дати добрих і злих примірів.

хотілося виписати імена тих ідейних і відання виховання наших наймолодших, вартіссть їх, посвяту для молоді й взагалі успіхи їх праці, але бояся оминуть когось і опускаю імена їх.

Н о в и к.

Діти від 6-9 літ зовсім інші як від 9-12. Але усі вони мають буїну фантазію і їм можемо плести різні небеслиці й нестворені речі, вони всему повірять.

Однак кожна група інакше реагує і підходить до тих двох груп треба інакше.

В першій їй: діти люблять великі ролі, стараються голосно говорити й хочуть, щоб всі їх слухали. Казати їм мовчати й забороняти сміятися не вільно. Забави у них все. Дуже легко дається провадити їй в тій групі впорядчик наближається до ролі няні зги. мами. Він дослівно мушить стати у своїй ролі мамою й заглянути в коминий кутик диточої душі й оцікуватися ними, так як то терпеливо й з посвятою виконувть наші мами.

В другій їй групі, яку добре назвати "любов суперництва" дитину цінують різні прикмети. Тут пробивається певна індивідуальність і окличність до праці. Вони більше додержують порядку, є багаті в спостереження, люблять новини й сплетні. Спостереження їх так далекі, що дуже легко пізнають характер впорядника й використовувть усі його слабкі сторони. 90% прикмет цього віку можна приділити до спостереження і в більшості є то безперевивні говорухи.

Якусь новину передають кількаразово з уст до уст і в кінці доходить вона до батьків.

Моручати їм задержати якусь тайну є просто неможливим і годі цього від них вимагати. Про важніші події треба завчасу повідомити батьків, щоби в сильно перебільшеному вигляді не дісталися вони іншою дорогою.

Один новик написав батькам опис 1-днєвної прогульки й влив в той опис тільки фантазії і непрагди, що моментально приїхали родичі з наміром забрати дитину до хати. Уявіть собі дістає закохана мама листа від сина 9-літнього, який пише, що ми 14 разів переходили глибокі потоки вблід, оглядали печеру де лежали кости людей і одна гадина кусила товариша Славка. Ми варили чай й дуже голодні вернули до табору. Нічого з того правди не було, хіба те, що діти все є голодні і є схильні до переїдження.

В деяких випадках впорядчик пересилаючи листа з табору мусить зробити дописку до батьків, щоб безпотрібно не перувати дбайливих батьків..

У всіх дітей є розвинене колекціонерство: збирати марки, гузики, і т.п. Часто стрічаємо у них охоту до бійки, б'ються за кожен дрібничку, з ким лише можуть і ресектують сильнішого. Часом пробивається у них погана ціла характеру -- жорстокість.

Одна дівчинка з доброго дому, мала насолоду, як забила жабу, або проколола хробака. На такі речі треба звертати увагу. На час-ти та жорстокість у дітей скоро минає. До цієї групи належить ще нестриманий рух. Бігають цілий день й не чують втоми, потім засипляють, як камінь. Трудно тоді допильнувати, щоб перед сном вмили собі ноги, вичистили зуби і т.д. але порядку й точности треба привчати весь час, хоча вислід не будуть бездоганні.

Небезпечний цей вік цим, що діти люблять бігати "на іолу" в природу. Треба впо-

рядчикові соколиним оком пильнувати своє стадо, бо такий бродяга заздає багато турби і клопоту батькам.

У дівчат в цьому віці є замилювання до різних поз, стровняння перед зеркалом, прикрашення голови стяжками ітд. Трудно їм, навіть невказаним є, боронити їм природність з "позами". На щастя в таборі й в домівці немає зеркала. Однострій є коначний, в противному разі дівчата будуть пописуватися десятками суконок і будуть по кілька разів денно, в ті суконки переодягатися.

Вільше розважні з тої групи характеризуються ще співпрацею. У них гіробиється громадське почуття, товаришність і тд. Отже є вказаним уміло піддержувати цю важну ціху нашого нарібка.

У хлопців особливо характеристичний цей вік конструктивністю. Вони мають різні плани - знайдемо між ними винахідників - що майструють з колесцями й патичками. З'являється у всіх охота бавитися в гурті й строго після правил. - Відбиванка в "кляси" і т.д. До тих старших приходить ще любов до кари, точності, послугу, й справедливості. Є навіть вказаним підходити до того віку з військовою поставою. Несправедливість є найболючіша в їх уяві по відношенні до товаришів і впорядчика.

На видавання осудів, впорядчик дійсно му- сить бути дуже справедливим. Стрічаємо молодих мам, які колись були в таборі й пригадуючи старі часи, як то бувало в таборі. Одна мама пригадала собі, яку завнала вона колись несправедливість від впорядчиці. Вув то, каже, найгірший сполин з могой таборування.

Ще цей вік охоплює романтика й вона має великий вплив на розвій дитини, голов- но дівчини. Душею чує душу других, живе почу-

ванням других й ту романтику впорядчик
використає для плекання добрих сторін.
Ясна річ, що стрічаємо різні характери мо-
лоді, аміж ними й авантюристиків. Вони захоп-
люються кіном, брошурками про розбійників
часто й самі шукають пригод. Не треба від-
бирати від них таких книжок і їх читати ли-
ше зіронізувати, аби того драньтя не читав
й махнути рукою - це більше, як заборона.

У віці новиків досить вславлюється великим
гумором. Ці новини є дуже цінні, їх люблять
інші, але треба уважати, щоб їх гумор не
перейшов міри чужого поводження і такту.

У деяких новиків, особливо у дівчат розви-
вається симпатія звернена до впорядчика,
команданта і т.д. так само, як і в школі
до професора, катихета й т.д.

Впорядчик мусить бути до всіх однаковий
й не розвивати тих виявів симпатії, однак
не відштовхувати від себе такого, лише по-
говорити з ним сам на сам і висвітлити про-
рівність й братерство до всіх.

Працюючи з новиками мусимо ту працю зроби-
ти не одноставною й нудною, старатися щоб
новини не відгадували про що буде на гутір-
ці поговоритися чи що далше є в програмі.
Для того самі впорядчники повинні багато зна-
ти й знати, щоб їх відомості не вичерпувалися
а збільшувалися.

Бійки й кара ясно, що не можуть мати міс-
ця в укладі новиків. Грубість, кара, бійка,
й несправедливість провадить до упадку гур-
ток.

Якщо хтось не має сили вести гурток, або
стратив в нім авторитет - найкраще буде,
як попросить обміну місця, тоді мавши
певну практику в другому місці краще пове-
де́ть новиків до нашої мети.

Як творити гурток молодів

Мета - перші кроки, хлопці, батьки, перші сходини.

М е т а -

Ніхто не береться до якоїсь праці, як приміром творення гуртка Новиків, без ясної мети, без ідеї, яка додала б нам сил подолати всі перешкоди, які зустрічаємо при творенні чогось нового. - Мета впорядчика новиків висловлена коротко так: згуртувати малих хлопців і визначити їм практичний ідеал життя, систему праці, гри, послуху й чемности. Плекати в них самостійність, братерство та почуття обов'язку й відповідальности. То є дуже важне завдання о много більше від звичайних механічних виправ і науки. Бага завдання вимагає, щоби впорядчик всесторонньо спікувався новиком, щоби ставав необхідним чинником його життя.

Перші кроки:

Запевнивши себе, що наша мета згоджується з метою правильного виховання молоді починаємо дальші кроки в творенні гуртка Новиків. Найперше треба познайомитися взагалі з літературою новиків. По перечитанні книжок будемо могли знати, що нам робити при оснуванні гуртка новиків.

Подумаймо кільки ми маємо часу й коли його можемо уділити новикам. Також треба велику частину свого вільного часу посвятити на випрацювання систем, на виучування вечірню порою матеріялів на слідуючі сходини. Тут теж відноситься ведення провідничих книжок, та списків прихильників молоді, батьків і т.д. Дальше провідник мусить подбати про домівку, якщо не має змоги ужити публичного будинку чи школи на сходини. Якщо за помешкання треба пла-

тити й взагалі видатків на гурток мало тоді провідникові мало журби. В протів-
ному разі мусить різними способами дбати
щоб в касі були гроші. Важним є мати
демо грошей на куплення книжок для почи-
н, прикрашення домішки та найконечніші
видатки. Далше треба навязати контакт
з іншими куріями новиків-рняків, та по-
лагодити всі формальності перед владою
і спобів ринцю владою. Якщо це все є вже
зроблене, можна уважати, що перші кроки
заставля вже за собою.

Хлопці.

Зараз з початку мусимо собі усталити сп-
сіб припинання новиків. Уважайте методи,
якої багато уживає. Найкраще є - вибрати
собі своїх перших хлопців. Зародок /ядро/
гуртка мусить бути добрим матеріалом і
спісля чим більше треба буде робити над
матеріалом, тим більшу радість принесе та
спорядникові гуртка. Найкращий сп-
сіб вибрати собі хлопців - пошукатися
з кимсь таким, що має під німком хлопців
то є учитель, учитель рукавки і інші.
Спісля підіть між хлопців, оповідайте
ім усе про новиків, ясно, ч и тягавчо так,
як лише потрапите. Котрі хлопці хочуть
вступити нехай підоймуть руки. Запишіть
собі їх імена. Визначіть собі тих, про
котрих думаете, що з ними було б найкра-
ще розпочати працю, та котрих поручає учи-
тель, або інша поважна особа. Найкращий
вік є 9-10 літні хлопці. 11-літні є де-
спізнені, щоби можна було з успіхом зро-
бити з них новиків. 8-літні же замолоді
на по них членів гуртка. Більшість хлопців
має мати 10 літ, а решта може мати 9 літ.

Батьки.

Виборіть собі дефінітивних хлопців і навчайте зносини з їхніми батьками. Найкраще буде коли самі прийдете до них. Коли се неможливе напишіть їм, змалюйте коротко свої цілі при творенні гуртка, роботу котрої очікуєте від хлопців, та приблизну ціну односторонів. Скажіть батькам, що коли згодяться можуть синка прислати до Вас в даний час і в означене місце. То будуть сходини. Не має жадної труднощі провідникові співділати з родичами новиків, які правильно виховують своїх дітей. Много тяжче працювати з новиками, якіх батьки впливають зле на своїх дітей, учать їх зовсім противно, як ціль нашої роботи. Багато є батьків, що поступають педагогічно, але не раз більше дітей псууть, ніж помагавть у вихованні характеру. Тут провідник повинен ужити найбільшого такту, обдуманости в своїх постановках та налязати з батьками якнайтісніший контакт.

Початкові сходини.

На перших сходинах з хлопцями /в школі чи деінде/ буде нашим завданням оповідати їм про новиків, описувати їм велике "братерство" в якому живуть сотки малих хлопців. Щоби оповідання їм якось прикрасити опишіть їм щось веселого з життя таких як вони хлопців, скажіть їм про гри, звідочки й відзнаки, що їх можна одержати; про слідження в лісах, скажіть їм про табір. Нізніше поясніть, що стати новиком не є забавою, але великим ділом. Поясніть закон, який треба заховувати, обіт який прирікається і все точно обсервуйте, щоби для будучого гуртка підібрати відповідних хлопців.

Тепер треба взятися з другого кінця. Маєте вже 12 хлопців. Почнете оповідати тепер не про других хлопців, але про те чим вони мають стати. Розкажіть їм, про те, як то оден за другим повинен в огонь скопити, а щоб не оповідати забагато, виправляйте з ними тайні знаки, по яких новики мають себе взаїмно пізнавати. Говоріть їм про те, як новики будуть поздоровляти Вас, самі себе. Скажіть їм, що це все є лише у членів братерства, що не вільно свого уживати, доки не будуть приняті в члени, так само про змоєння проби-обіту. Опісля розкажете їм, що се є закон новиків і скажіть їм те повторити. Щоби практично показати їм перший закон, уиййте якого небуть прикладу послухності. Казіть напр. бігати їм по кімнаті й робити крик, який хочуть, але коли свистнете то мають відразу перестати. Це є "повинуватися зморядчикові". Опісля другий закон новиків. Дайте робити їм щось такого, з чим злучена є праця - напр. кажіть робити козмика на твердій дошці без шапки. Коли се легко зроблять, нехай спробують зробити щось тяжчесь. Скажіть, що коли ріматься бути новиками, мусітимуть робити тяжкі річі як ті що робили. Мусять отже добре надуматися, заки ріматься вступити до уладу новиків.

По тім можуть трохи бігати, скакати через плечі - але на свисток мають бути тихо, бо Ви їм щось цікаго скажете.

Тепер розкажіть їм про обіт, про вірність Батьківщині. Обіти то важна справа, але не треба робити їм тяжкими й нудними. Дума новика то сама радість, сама надія і usefulness. Обіт тому є важний, бо мався слід на ціле життя і є корисний для Батьківщини. Потім скажіть їм про добре діло, при чім нехай козний новик скаже, якесь добре діло, яке може виконати.

Опісля уладіть веселу забаву, щоби розігнати поважний настрій котрий настав, коли Ви говорили про обіт. - Потім знова тихо і скажете їм, що значить в дійсності бути Новиком. Прийде то не раз дуже тяжко - головню дотримати всього того, чого задається від Новиків. Запитайте кожного хлопця зокрема, чи дійсно дуває "зробити якнайкраще, коли вступас до "Новиків". Довідайтесь в розмовах з новиками, що чули вони, або знають про новиків і постарайтесь їм з'ясувати поняття, /одержані від інших/ справи, бо ці зібрані поняття дуже часто перебільшують в дальній діяльності. Роздайте потім всім хлопцям заяви вступлення й тим котрі дійсно думають вступити назначіть відповідний день сходни. - Тільки про чергові сходни. - Вони є дуже важні, бо ці всі думки, які тут чує, є для новика чимось новим і зацікавить, як Ви хлопцям їх підкажете. Мусять мати завжди в пам'яті, що на сходинах не лише навчаєте хлопців бути новиками, але показуєте їм ясно, що значить бути новиком.

Гурткова частина

Від тої миті, коли маєте вже гурток - буде Вашим обов'язком, щоби Ваш гурток проявляв якнайбільшу діяльність і організованість і обов'язком буде також старатися, бути в дружніх відносинах з Вашими друзями та подружками внорядчиками. Вам новики будуть могли дістати відразу новиків, коли на се заслужать, а Ви будете могли дістати звання інструктора - якщо покажете свої провідні здібності.

альні кроки в організації Новиків - роба - новики - гурткові - обряд іменування - праця і гри в перших трьох місяцях - відпочинок.

Проба.

Хоч не означено часу між прийняттям новика і зложенням обіту, однак добре було б установити, як довго хлопець має бути Новиком, заки позволиться йому зложити обіт. Той час може бути довший і короткий, залежно від обставин в гуртку. Найкращим часом є місяць. Хлопець перед зложенням обіту повинен бути перше випробуваний, чи зуміє додержати даного обіту — проби, та щоби був підготований до стану до якого має вступити.

Що торкається першої проби, то ті 4-тижні мають бути типом життя Новиків, яке потім буде вести в гуртку Новиків. То значить, що невільно давати нараз забагато. В дійсності ті 4-тижні мають бути троха менше привабливі, як будуче життя і треба ути-зати троха твердості, щоб мати можливість пізнати, який є хлопець в дійсності. Коли перші дні будуть приготуванням до чогось забавляючого чи цікавого, то кожний даль-ший тиждень буде грою в м'яча, виправ пра-порцем, гутірки; перероблювання матеріялу буде менше цікавим для них. Нова примана новиків є завсіди спокусом для молодого впорядчика гуртка, повного захоплення, бо приємно є дивитися на хлопців, котрі так гарно забавляються. Це є нелиме недоцільне але й небезпечне для хлопців.

Найкраще неробити жадних публичних висту-пів чи походів, але мати в запасі багато різних гор під голим небом. Коли хочете коначно раз на тиждень, або місяць, пого-ворити з хлопцями, уважайте, щоби не робити з того якогось "чайного товариства". Не робіть нічого прилюдного скорше, як за 6 тисняців.

Табор повинен бути мрією для дійсно добрих новиків, котрі в довго в гуртку; чимсь таким, до чого доходить ся лиш новомі, на що треба назбирати грошей. Життя гуртка має складатися зі звичайних сходин Новиків, де ціла увага концентрується, щоб учитися ідеалів новиків, служити різним сповідань, змагатися і гратися. Але насамперед мусить бути послух. Зі самого початку новик мусить знати, що впорядчик жадає безоглядної карності; жадає, щоб новик зносив терпеливо по героїське боля, як фізичні так і моральні. ~ На хлопця, котрий замується при грі, що йому щось зробили не треба звертати уваги; йому треба сказати, щоб ішов чимскорше до дому, а гра йде весело далше без него. На слово треба відповісти приятельським жартом. Так само з образом ~ хлопців, котрі чуються ображені, або в злі чи невдоволені чим небуть, треба ігнорувати, а не панькатися з ними. ~

Все те треба перейти в тих кількох тижнях. Багато треба говорити про добре діло. Добре в це питатися, чи мав кожний на думці того дня своє добре діло. Ідеали життя новиків треба часто повторяти та пригадувати.

То все в пробу чи хлопець дійсно може стати частиною основи доброго гуртка. В будучності проба може децю різнитися, але треба кермуватися тими самими завданнями. /

Новики.

На сходинах в перших тижнях треба починати переводити той матеріал, який новик повинен знати перед зложенням іспиту. Матеріал простий, та малий. Саме тому треба переробляти його докладно з найменшими подробицями. Памятайте, що хлопці, яких тепер учите будуть за кілька літ учити таких самих.

Про закон і обіт треба говорити зараз на початку сходин. Пізніше треба переробляти їх подрібніше, хлопці повинні повторяти слова без помилок, самі пояснюючи їх значення. Повдорожження треба вчити так, щоби хлопці зміли виконувати їх гарно й порядно, при чім учаться гарно стояти на струнко. Новикам треба сказати, щоби впраті і забав вивчених на сходинах і прогуляках ніхто з них не вчив інших дітей, з пова новиків, бо через те затратуються атракції Уладу.

У тих кількох тижнях новик повинен навчитися багато гор. Нові гри можна вичувати з хлопцями. В той час коли гурток розширюється мусимо вертати до старих гор. Гри є добрим середником для пізнання характеру хлопців і тим самим будете могли добре оцінити хлопців, котрих хочете вибрати на діловодчиків в гуртку.

Тепер приходить на чергу поділ праці в перших трьох місяцях. Ідеальним способом є мати гурток та заступників при собі й вчити їх зокрема кожно точку матеріалу до проби, при чім вкладається на них обов'язок учити других хлопців роя. Так сильно підноситься авторитет розв'яз, котрий набуде практики, а новики навчатися правдивого п. слуху. Коли впорядчик не є певний, що розв'яз зміє передати як слід іншим: се те що сам навчиться тоді є вказаним, щоби розв'яз вчив інших в присутності впорядчика, щоби сам вчився вчити. По сходинах вказує на хибі й дає поради до дальшого ведення роя. Добре, коли розв'яз заступники мають "Підручник для Новиків" де є зібраний матеріал, потрібний для проб.

Провідник мусить привикнути до точної підготовки на кожні сходини - се є певною справою. Треба собі приготувати усе, що маєте говорити, чи робити. Не сміє бути ні

одної павзи, на котрій би Ви думали, що маєте даліше робити, чи говорити, бо новики будуть оминати сходини, а підуть там бавитися де їх неконтролюють.

Найкраще поділити працю на чвертьгодини й після того змозжити програму. Такий поділ дозволяє зробити все, що тільки провідник захоче. Добре теж міняти заняття, коли бачимо, що хлопці нудяться. Зміна вчить точності і робить те, що праця іде скоро вперед.

Що торкається програми сходин, то не добре придержуватися якихось уложених норм.

Найкраще, як впорядчик сам укладає програму. Свою власну програму виконує краще, як чужу. Добре є щоб в програмі першою точкою була гарна гра, а добре оповідання — послідною.

Для нових впорядчиків подам кілька засад якими треба керуватися при укладанні програми. — Кожної чверть години треба зовсім змінити заняття на сходинках. Довге говоріння чи навчання є недоцільне. Новики можуть сидіти й слухати уважно найдовше 1/4 години й то коли оповідаєте щось цікавого. Розговор, або вправа не може тривати довго, бо хлопці почнуть непокоїтися, або дру-гих непокоїти чи смішити. Мусите знати, що на сходинках маєте хлопця природнього, а не звязаного шкільною формалістикою і дисципліною. Друге про що треба пам'ятати при поділі часу — є праця. При праці не треба ніколи новикам відривати уваги, бо вони повинні дійсно працювати. — Коли говорити про матеріял до проби тримайтеся того, що хлопці люблять вчитися порядно. Після праці-науки дайте їм на зміну якусь гру, а вони будуть бавитися повною душою, так як перед тим вчилися. Гри не треба вести так, щоб хлопці були свідомі її цілі, щоб вони не знали, що мають щось з неї навчитися.

Розуміється, якщо хлопці вже спанували

Львівська державна
наукова бібліотека

№ 6391

деякий матеріал проби, можна їм дати деякі гри, де матеріал сей приходить.

Звичайно час для сходин є між 5-6,30, або між 6,30 - 8 год. вечером. найкраще дати хлопцям досить вільного часу між сходинами, а школов, щоб хлопці могли добре про-бігатися, умитися, наїстися та навчитися лекцій до школи, і прийти точно на сходини. Коли сходини скличите заскоро, то вслід буде такий, що новики будуть мусіти дуже спішитися і багато з них не зможе піти, або точно явитися на сходинах. З другої сторони - сходини не повинні ніколи кінчатися пізніше, як о год. 8-ій, бо спання для дітей є дуже важним і konieczним для здоровля й веселости.

Спробуйте вести сходини раз, або два рази на тиждень, з того раз в суботу по полудні на дворі. Не робіть сходин кожного дня, бо такий запал потребає дуже коротко. Краще мало, як забагато.

Ніколи не вільно спізнитися самому й не pozwalайте спізнитися іншим. Ніколи не відкладайте сходин, коли сходини можуть відбутися. Коли сходини мусите відложити, повідоміть про те завчасу Новиків, щоб ні один хлопець не прийшов даремно.

Звіздочки - проба.

Про пробу треба сказати новикам зараз на перших сходинах. - Повчіть хлопців про прапор при чім уживайте моделю, або рисунку. Завсігди пам'ятайте, що дитина краще пам'ятає образки, як слова, що наука з образками є для нього краща й привітніша. До узлів уживайте шнура. При виправах в киданні м'яча, нехай кидають правою і лівою рукою зовсім окремо, а ловити мають обома руками. Старий тенісовий м'яч послужить до ловлення найкраще.

Говорь про це тому, що декотрі новики вважають цю точку тяжкою, тому добре їм облегчити цю працю.

Кожний рій повинен мати свою скринку, де були б всі потрібні речі до вправ. Ті скринки можуть бути прикрашені /прим. краскою рою, або децим іншим/. Така скринка є дуже вигідна теж і для впорядчика й надає рові самостійності.

Матеріал для проби є тільки основою, до якої треба навязати всякі веселі та приємні речі. Валі виклади не мають бути сухі й доктринерські. День в котрім новики одержать першу зізвездочку, повинен бути святкований, як свято. То є великий день для рою: щось вже дійсно зробилося, зробився великий крок вперед. Повчіть хлопців, що значить перша зізвездочка, яку велику мають тепер відповісти дальність, чого від них вимагається коли вже є правдивими новиками. Новики мають вже тепер отворене одно око й мусять багато працювати, щоб мати відтворене й друге око. Тоді стануть цойко совершенними новиками.

Іменування рових.

Ровик назначає впорядчик Новиків. Іменування других старшин робиться по правдивим засадам Новиків. Питання кляси, віку, вигляди і т.д. не має що тут робити. Лише характер робить хлопця здатним до того, щоб він міг стати ровим. Мусить то бути хлопець, котрий зрозумів змагання і ідеали новиків і взяв собі їх справді до серця. Мусить то бути хлопець, котрий сам потрафить слухати. Мусить мати вроджений дар рового та учіння навчати. То все покажеться в тих перших тижнях, коли ровий обсервував хлопців при грі та прислугувався їх розмовам. Впорядчик збирає ровик і робить з ними святочні сходини, де пояснює їм їхні обовязки та відповідальність, котру беруть на себе.

Описля п'яніть засади по яким має бути іменованій заступник. Оба роеві поділять між собою хлопців і так утворюють два рої Новиків.

Можна допустити, щоб самі новики вибрали з мовіж себе кандидатів на роевих, а впорядчик з них визначить одного. Після такої практики в краще переводити і вчування згори.

Зложення обіту.

Складання обіту, річ природна для тих хлопців які були до него добре приготовані в дуже торжественною подією.

Коли хлопці зложили обіт, може впорядчик їм дозволити на 3 хв. сходити на знак того, що в нас дійсними Новиками. Будучи допущеним до великого Братерства, котре в той спосіб позискує многі тисячі, мусять угадати, щоб не зневажити ніколи братства, не зробити нічо такого за що мусятьб стидатися. Про це впорядчик при тій нагоді /обіту/ повинен сказати кілька слів. Тут треба замітити, що кождий впорядчик, котрий не дотримує принципів, хоч в найменших дрібницях стає негідним організації. Черв те, що не тримається наложеним правил, не надається на впорядчика й не гідний говорити новикам про ідеали послуху.

Зложення обіту може бути в присутності інших курінів і роїв в домі-ці новиків, або при святочній сатрі в лісі, ще краще в таборі.

Другі три місяці. Прийняття нових друзів - нова зізвдочка.

Безпосередньо після того, коли перших 12 новиків буде мати по зізвдочці й по пробі треба нових новиків з тих причин: *причина та*

новики самі по собі пішли значно в період. Тепер настав час, коли вони повинні під-

нести своїх друзів на той сам культурний рівень. Вони є тепер повні захоплення, почуватися щасливі, бо вони вже усовершеншилися. Сю зміну треба використати для добра роя, вони своєю енергією помагати будуть новикам. Ліпше запрягти новиків до виховання, як працювати з ними для získання другої зізвѣдочки. При навчанні до другої зізвѣдочки треба повторяти з новиками матеріал першої зізвѣдочки, в противному случаї могли б його призабути. Курінь, що складається з 3 або 4-ох роїв може більше виховати духа організації у хлопців, як гурток з 12 Новиків, але лише тоді, коли перших 12 осягнуло вже першу зізвѣдочку. Тоді провідник новиків має менше роботи. Праця з курінем є цілком відмінна ніж праця з двома роями. Ліпше є стѣж побільшувати курінь новиками, найкраще по одному роєві. Провідник приготується вести курінь, а число членів збільшується, аж дійде до нормального числа 30. Провідник не є в силі зайнятися добре всіми 30 хлопцями нараз, тому треба курінь до сего поступенно підготувати. Коли кожний член з перших двох роїв має по зізвѣдочці мають можливість піднятися понад новиків і наберуть певного авторитету катрий бувби інакше неможливий. На то треба звернути увагу. Взаїмна повага, почи-тання старших і послух є одним зі законів новиків і служить до вироблення карности. Рій новиків не є класом, де найспосібніший хлопець займає перше місце між товаришами; се організація де кожний має своє місце та заняття. Давіря до самого себе є метою виховання. В малім рої новики найскорше ставть самостійними, та гчаться працювати без видної помочі провідника. Прихід нового роя значить те, що старі новики повинні старатися самі, з той з той час, коли вно-рядчик звертає найбільшу часть своєї уваги на ного принятих новиків.

6 нових хлопців в добрим матеріалом на котрім мають вчитися будучі рої. Привикають до себе й забувають, якіми були колись між прочими хлопцями, приємно дивитися, як з хлопців колись непослушних стають послухні без вживання кар, та коли то в них вкорінюється звичай робити якнайкраще. Тому треба взяти до нового рою навіть кілька хлопців - училичників, котрі більше потребують виховання, як інші. Може бути, що ті новики будуть найкращими, тому, що пізніше старші новики, траплять дещо зі свого захоплення.

Нові хлопці в полем до пошуку для тих хлопців, котрі проявляють дар провідництва між старшими новиками. Тоді будете мусіти назначити нового вправляча й заступника. Дайте їм 4 нових хлопців, а прогалину, яка повстала через те в старших роях заповніть двома найкращими новими хлопцями. Ці хлопці прохадять так само місяць проби. Не треба з ними обходитися дуже ніжно, щоб не стали на себе зарозумілі. Миття в старому рої пливе даліше своїм руслом, а при тій твориться новий рій. З початку будуть наче гранчасті кілки, але незадовго нові члени зрозуміють ідеали інших хлопців, навчаються слухати і т.д. і усе піде гладко. До того розуміється мусить бути велика карність перших 12 хлопців. В протинім случаї дух непослуху збільшиться коли прийде новий рій, а це гірше коли за скоро будуть утворені ще дальші нові рої /4-го і 5-го/.

Обіткування нових новиків має відбутися дуже святочно й в нагодю до того, щоб випробувати свідомість старших новиків та переконатися, як додержали вони свій обіт.

--- --

0,66кон (1987)

pd

6391 y

PA 6391y